

Samenwerken aan werk

Werkbedrijf: Schakel tussen mens & werk

STERK
MENS &
WERK

Gerard Ruis
24/4/2014

- Branche-organisatie sociale werkgelegenheid en arbeidsintegratie
- Vereniging met 90 leden: uitvoerders gesubsidieerde arbeid, activerings-, reïntegratie- en werktrajecten
- Voor korte of langere duur, ondersteuning van brede doelgroep met afstand tot arbeidsmarkt om aan de slag te komen en te blijven
- Opdrachtgevers: gemeenten (Wsw, WWB/WIJ, inburgering), UWV e.a.
- Variatie in rechtsvorm: gemeentelijke diensten, werkvoorzieningschappen, private uitvoerders (NV's, BV's), stichtingen/vzw's
- Variatie in omvang: bijv. Wsw-populatie 160 – 4.800 pers.
- www.cedris.nl

Korte introductie SW-bedrijven

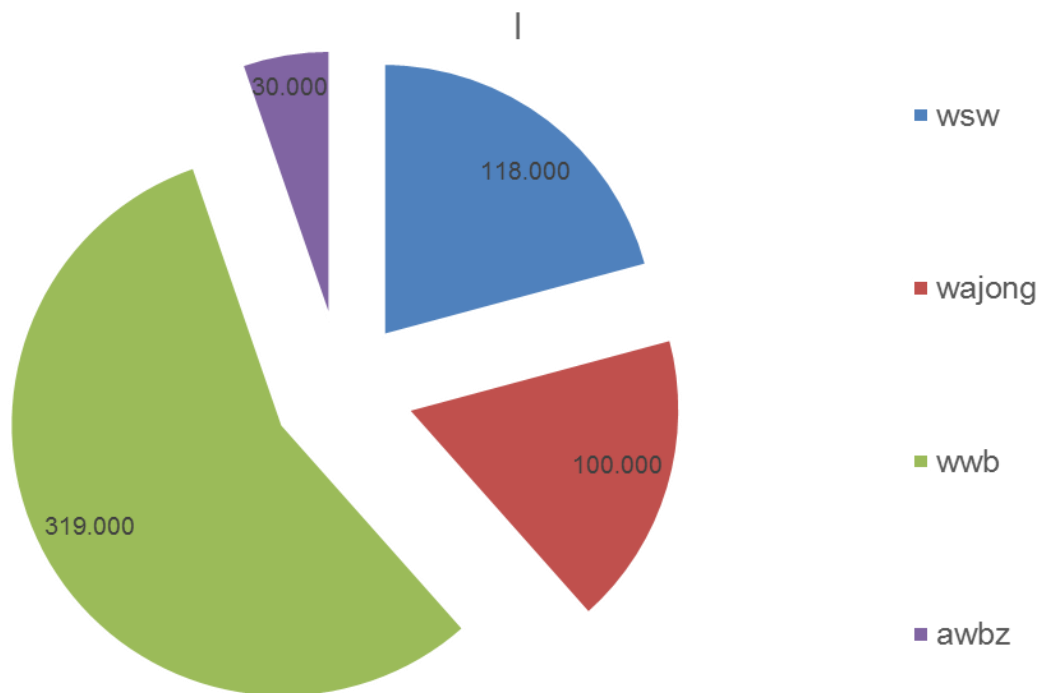
SW-bedrijven hebben van oudsher expertise en ervaring als matchmaker en kunnen voortbouwen op wat er al ligt: 35.000 banen. SW-bedrijven zijn een belangrijke partner in het Werkbedrijf en bij de uitvoering van de Participatiewet.

- Ruim 100.000 mensen dagelijks aan de slag
- 34.500 mensen bij gewone werkgevers
- Ontlasten van gewone werkgevers: detachering, begeleiding en aanpassen en geschikt maken van werkprocessen
- Partner bij uitvoering Wsw, maar ook WWB (work first), Wajong

Wat komt er op de gemeentes af?

Totaal: +/- 570.000

Participatiewet en Sociaal Akkoord

- Meer mensen aan de slag bij gewone werkgevers
- 125.000 banen extra
- 30.000 plaatsen beschut werk
- Wettelijk minimumloon....
- 35 werkbedrijven

Medewerker

SW-bedrijf

Werkgever

Ambtenaar

35 regionale Werkbedrijven

**Per 1 januari 2015: 35 regionale Werkbedrijven.
Hoe en in welke vorm?**

Samenwerking nodig tussen:

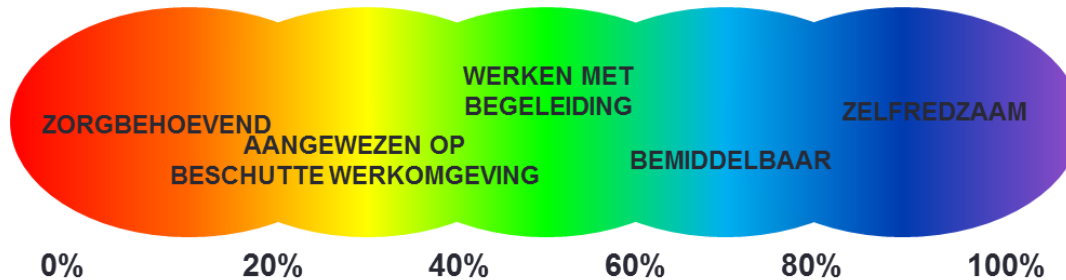
- Werkgevers
- Gemeenten
- Zorgsector
- Onderwijs
- SW-bedrijven

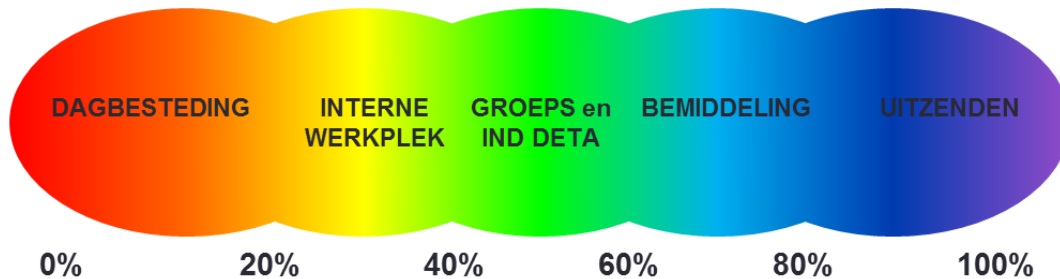
De maatschappelijke opgave

Een spectrum aan doelgroepen van zorgbehoevend tot zelfredzaam in % loonwaarde

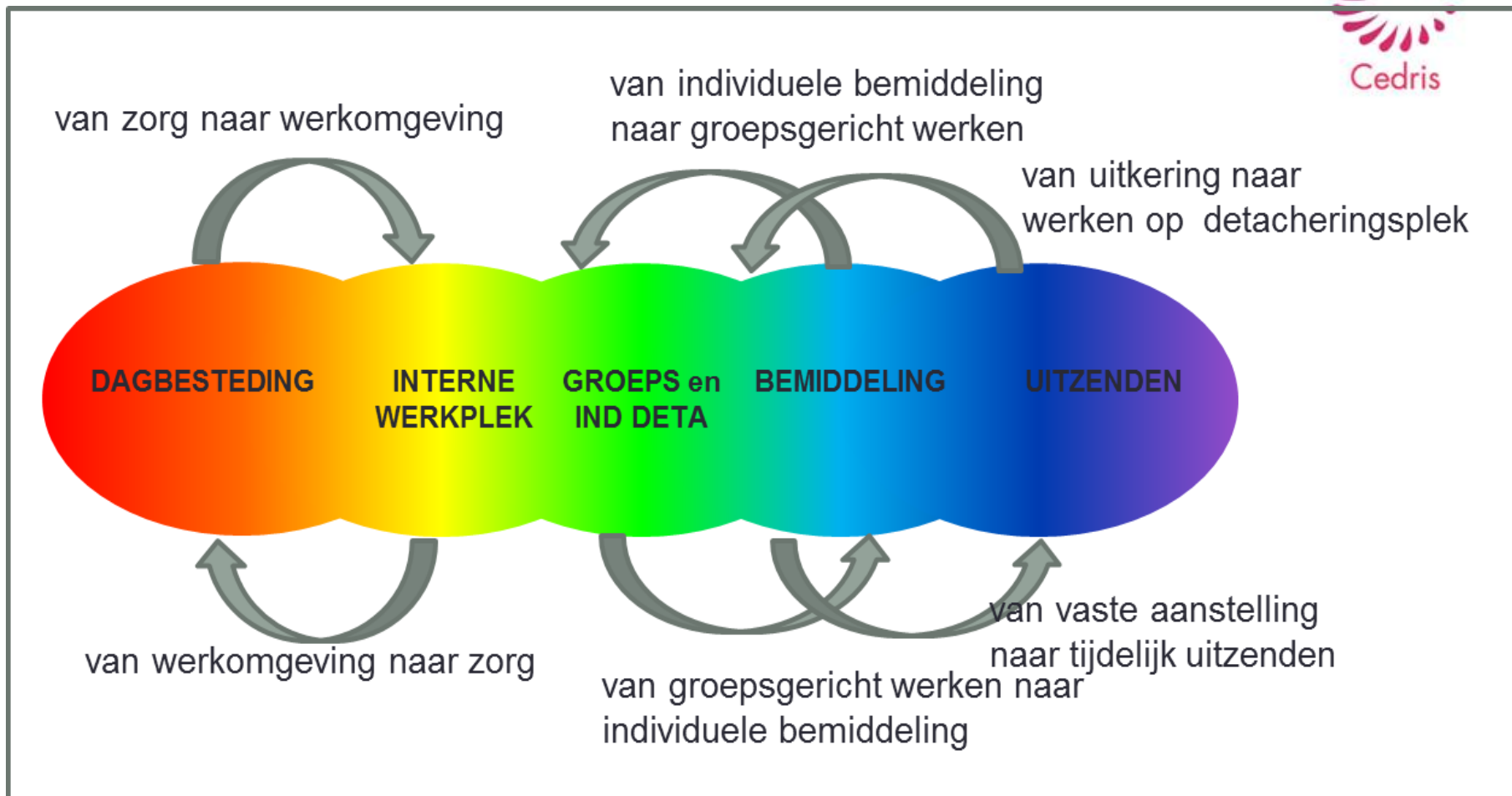
Een spectrum aan vormen van dienstverlening en begeleiding in % loonwaarde

Eigen en overlappende dienstverlening bij de uitvoeringsorganisaties

Optimalisatievraag: ontwikkeling verdienvermogen

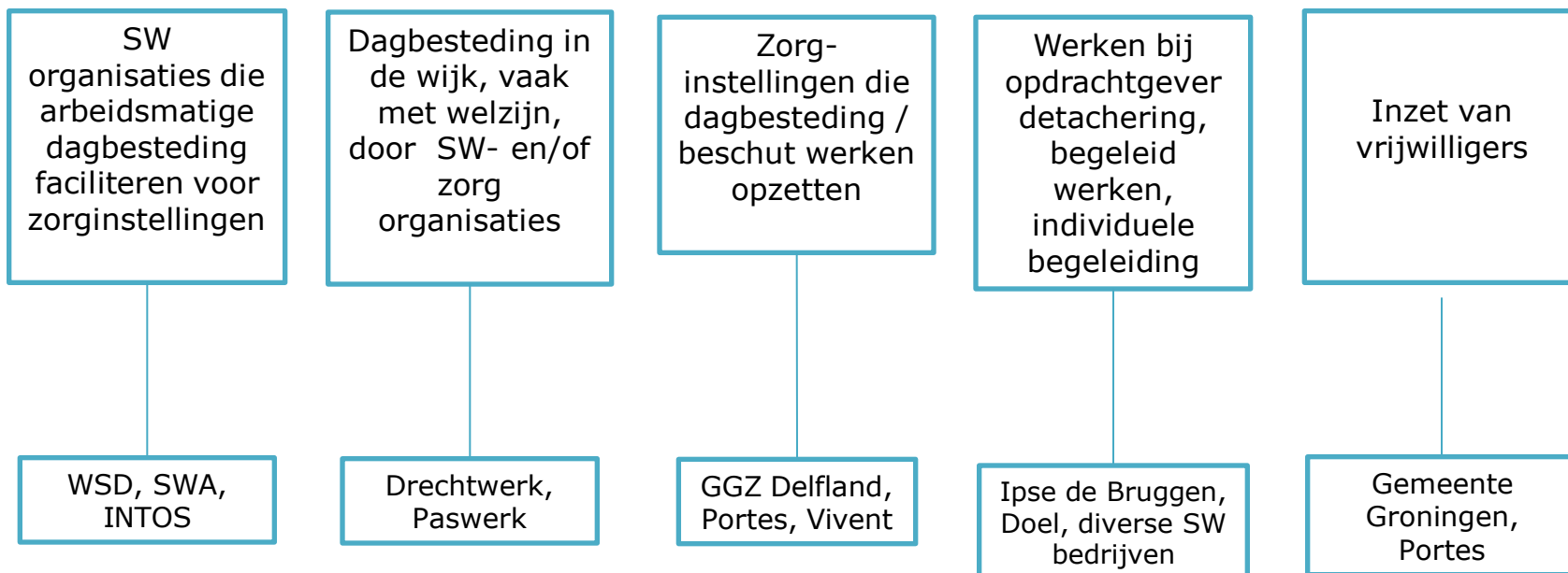
In theorie zijn verschillende organisatievormen mogelijk:

1. Overeenkomst SW-bedrijf - AWBZ-instelling (vergoeding voor gebruik maken van gemeenschappelijke infrastructuur: onderaannemer). AWBZ-instelling onderhoudt de financiële relatie met het zorgkantoor.
2. Samenwerkingsverband SW-bedrijf - AWBZ-instelling (gemeenschappelijke afspraken over kosten, omzet, winstdeling). AWBZ-instelling onderhoudt de financiële relatie met het zorgkantoor.
3. Gemeenschappelijke stichting SW-bedrijf – AWBZ-instelling.
4. SW-bedrijf heeft AWBZ-erkenning: is één van de aanbieders van arbeidsmatige dagbesteding in de regio (*soms in concurrentie* met andere AWBZ-instellingen)
5. SW-bedrijf heeft AWBZ-erkenning: is de enige aanbieder van arbeidsmatige dagbesteding in de regio (*monopolist*).

Aansluiting SW en arbeidsmatige dagbesteding

Aangetroffen vormen van aansluiting tussen dagbesteding en beschut

De processen tussen AWBZ en SW

AWBZ

Van SW naar AWBZ: bijna eenrichtingsverkeer

- Financieel nadelig (van loon naar uitkering)
- Formeel traject: Indicatie ClZ en ontslag
- Diverse praktijkvoorbeelden waarmee overgang versoepeld wordt: voorportaal, op tijdelijke basis, PGB in SW-bedrijf
- Daadwerkelijke overdracht gunstig voor SW-exploitatie
- Ligt gevoelig bij familie/ omgeving: politiek draagvlak gewenst bij actief beleid

Van AWBZ naar SW: komt zelden voor

- Formeel traject: indicatie UWV en wachtlijst
  - Daadwerkelijke overdracht ongunstig voor exploitatie AWBZ-instelling
- Hier speelt hetzelfde dilemma als aan de bovenkant van de SW-populatie. Uitstroom van de beste mensen is ongunstig voor de eigen exploitatie

SW

AWBZ

Verschillen AWBZ-SW in begeleiding:

- Hogere intensiteit bij Zorg (1: 8/10) dan bij SW (1: 20)
- Ervaring: evident *meer en ander soort* begeleiding nodig
- Ervaring: mooie individuele voorbeelden van gerichte zorg waardoor individuen beter tot hun recht komen dan in werkomgeving en vice versa waarin individuen met werk tot meer in staat blijken te zijn.

Verschillen AWBZ-SW in kwaliteitseisen

- Strengere kwaliteitseisen vanuit Zorgkantoor
- Omvangrijke hoeveelheid regels en protocollen (HKZ)
- AWBZ-certificering vereist. Mede daarom SW-bedrijf vaak in rol onderaannemer

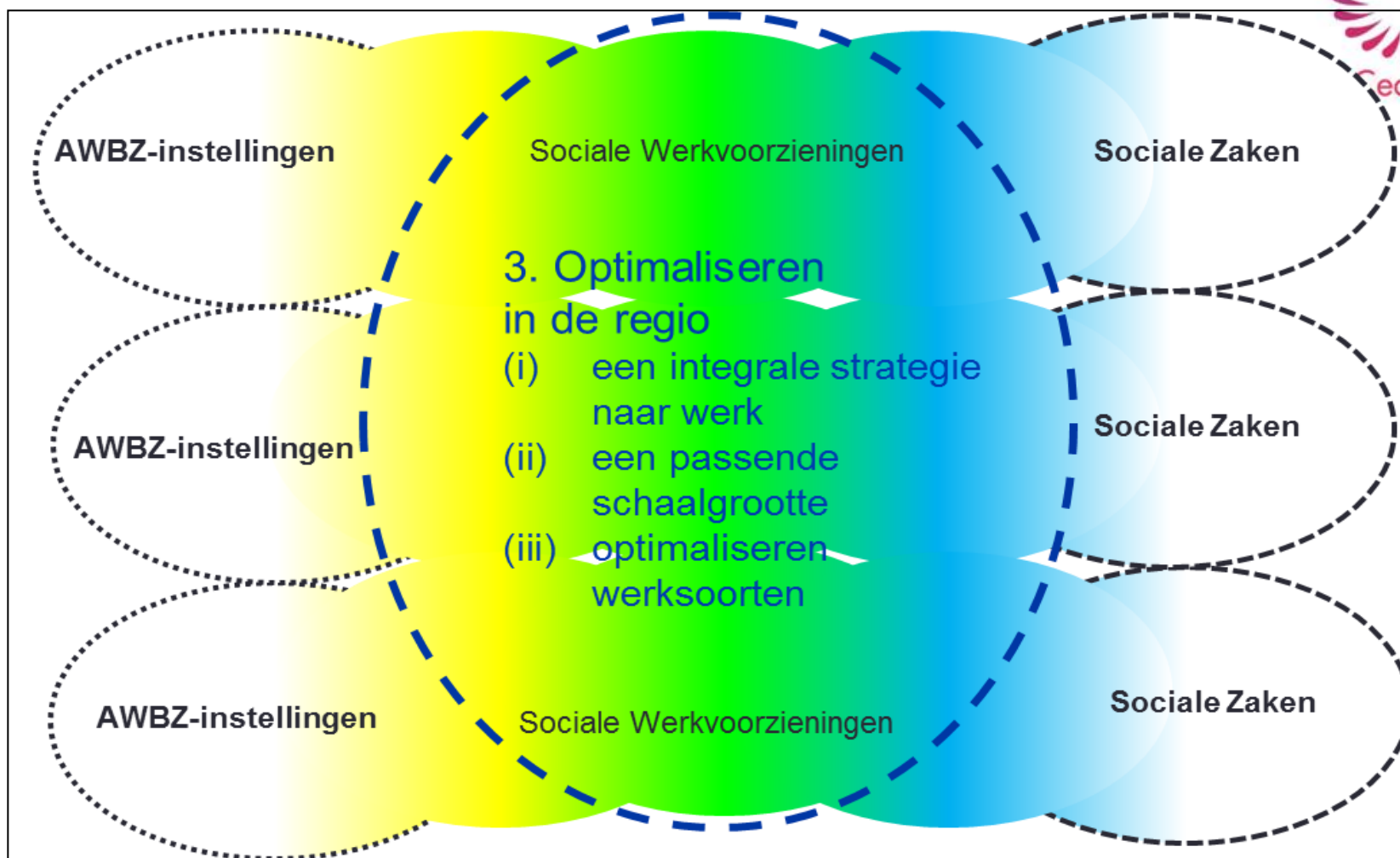
Ervaringen SW-bedrijven met AWBZ-dienstverlening

- Verstandelijk gehandicapten vereisen andere dienstverlening dan Psychiatrische patiënten
- Op de werkvloer soms geïntegreerde dienstverlening SW-ers en AWBZ-ers
- Ook voorbeelden van strict gescheiden dienstverlening
- Keuze pragmatisch af laten hangen van verschillen/overeenkomsten van de doelgroepen

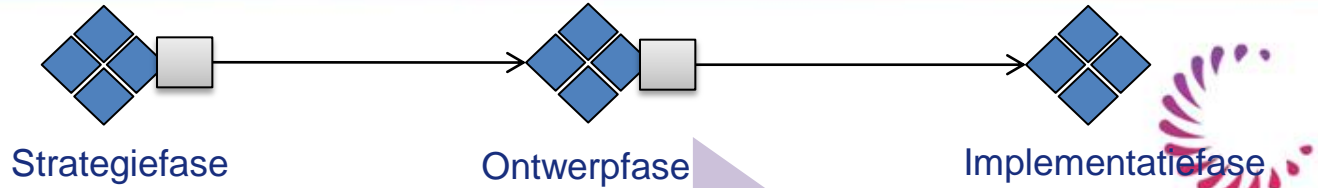

SW

Optimalisatievraag: optimaliseren samen met de collega's

Fasering zorg: waar zitten we en wat moeten we doen?

Gemeenten

- Beïnvloeden Wmo in wording
- Bepalen van uitgangspunten van beleid
- Prognosticeren van relevante aantallen en budgetten op gemeenteniveau

Zorgaanbieders

- Oriëntatie op gemeenten
- Vaststellen van dienstenaanbod
- Huis op orde brengen (bedrijfsvoering)

- Inventariseren van voorkeuren voor uitvoeringsarrangementen
- (Financiële) gevolgen van voorkeursarrangementen m.b.v. scenario-analyse doorrekenen
- Alliantievorming met andere gemeenten
- Keuze voor arrangement en bepaling welke doelgroepen gaan we ondersteunen met welke instrumenten?

- Keuze voor portfolio en aanbod
- Keuze regio
- Vormgeven van dienstenaanbod
- Samenwerking met andere (zorg)aanbieders (bijv. bij dagbesteding en kortdurend verblijf)

- Bepalen juridische en organisatorische vormgeving van uitvoeringsarrangement
- Capaciteit en competenties sociale dienst in lijn brengen met nieuwe taken
- Inkopen (aanbesteden)
- Aansturing en toezicht
- Evaluatie en bijsturing

- Capaciteit en competenties medewerkers in lijn brengen met nieuwe taken
- Verantwoording vormgeven
- Evaluatie en bijsturing
- Huis op orde houden (bedrijfsvoering)

Algemeen

P-wet

Wmo

Jeugdwet

De 4^e D

Benchmark

Te beantwoorden vragen (selectie)

	Strategie	Inhoud	Arrangementen	Proces	Organisatie	
Gemeenten	<ul style="list-style-type: none"> Voor welke doelgroepen doe ik wat? Wat vinden we eigen kracht en wat moet de gemeente regelen? Gaan we wijkgericht werken? 	<ul style="list-style-type: none"> Hoe organiseer ik de toegang? Welk diensten bied ik aan en hoe regel ik dit efficiënt? Hoe combineer ik diensten aan ouderen en gehandicapten? 	<ul style="list-style-type: none"> Met wie ga ik samenwerken? Wie gaat wat doen? Wat doen we zelf, wat besteden we uit? Wat voor uitvoeringsarrangement past bij mijn strategie? 	<ul style="list-style-type: none"> Hoe bereiden we de raad voor op gevoelige thema's? Hoe gaan we om met (democratische) risico's? Hoe krijg ik burgers mee en in hun eigen kracht? 	<ul style="list-style-type: none"> Hoe haal ik voldoende kennis in huis over zorg? Welke processen kunnen efficiënter? Welke competenties hebben mijn medewerkers nodig? 	Algemeen
						P-wet
						Wmo
						Jeugdwet
						De 4 ^e D
Aanbieders	<ul style="list-style-type: none"> Waar zijn wij goed en onderscheidend in? Welke portfolio aan diensten ga ik aanbieden, welk? Voor welke cliënten? In welke regio's? 	<ul style="list-style-type: none"> Wat is onze visie op zorg? Welke zorgvraag is er in de regio en zal er in de toekomst zijn? Hoe zoek ik verbinding met andere aanbieders? 	<ul style="list-style-type: none"> Met wie ga ik samenwerken? Moeten we een gezamenlijk aanbod naar gemeenten doen? 	<ul style="list-style-type: none"> Hoe kom ik in beeld bij gemeenten? Hoe werk ik samen met andere aanbieders en gemeenten? 	<ul style="list-style-type: none"> Welke processen kunnen efficiënter? Welke competenties moeten medewerkers hebben? Tegen welke kostprijzen / tarieven kan ik werken? 	Benchmark

Thema's die besluitvorming beïnvloeden

1. Inventariseren

Wat speelt er?

Trends

- Meer met minder
- Dichter bij huis
- Eigen kracht

Wet- en regelgeving

- Participatiewet
- Wmo
- Jeugdwet

Aantallen

- Clënten in de begeleiding
- Aantallen in SW beschut
- Aantallen in de WWB

Budgetten: sociaal deelbudget

- Beschut: Participatiewet
- Wmo: Dagbesteding

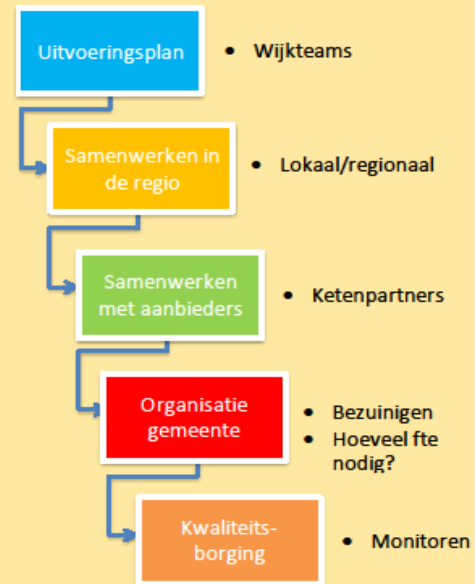
Besluitvormingsproces gemeenten

2. Kaderstellen:

Waar moet men rekening mee houden:

3. Inrichten/uitvoeren

Wat betekent dit voor samenwerking zorg – SW-nieuw in de toekomst?

Wat zijn USP's van de GHZ en de SW?

Hoe kunnen we die kennis/ervaring slim inzetten bij:

- De organisatie van nieuw beschut?
- Het vinden / creëren van banen of werk
- De begeleiding van de doelgroep
- Het verzilveren loonwaarde van meest kwetsbare groep? (Schadelastbeperking...)
- ...

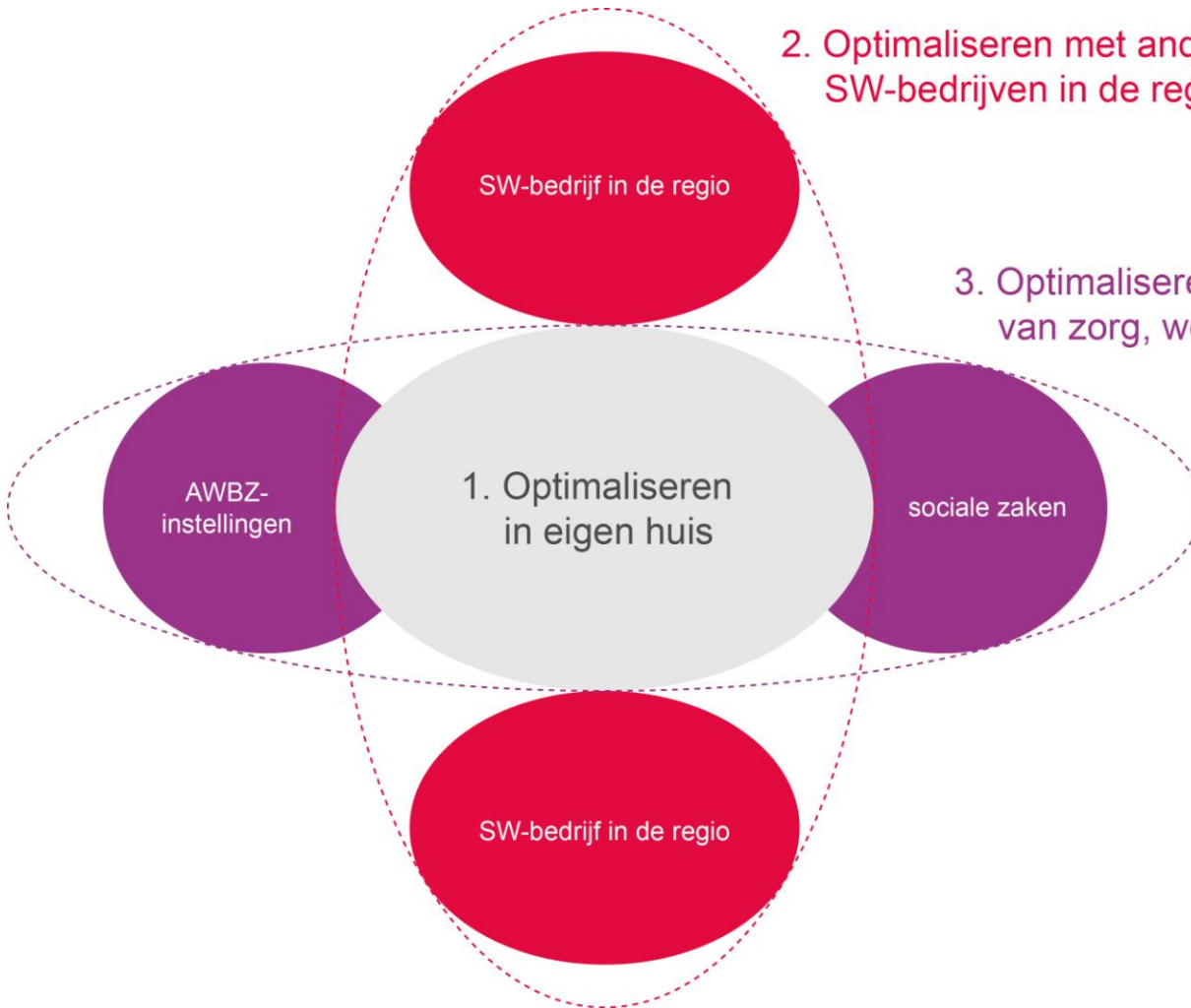
Optimalisering bedrijfsvoering

2. Optimaliseren met andere SW-bedrijven in de regio

SW-bedrijf in de regio

3. Optimaliseren in de keten van zorg, werk en inkomen

Vijf vormen van samenwerking met het bedrijfsleven

- Ondernemersnetwerk
- Duurzame partnerschappen
- Groepsdetacheringen vormgeven
- Matchen en begeleiden
- Zelf werkgever zijn

Acht belangrijke kenmerken?

van organisaties die succesvol schakelen tussen mens en werk

STERK
MENS &
WERK

- 1. Kennen en ontwikkelen mensen op de werkvloer**
- 2. Schakelen met werkgevers op lokale, regionale en landelijke schaal**
- 3. Denken in werk in plaats van vaste dienstverbanden en bieden (groeps)detacheringen aan**
- 4. Hebben de expertise om de beste match te maken en bieden uitstekende begeleiding**
- 5. Bouwen aan strategische relaties met marktpartijen (Joint Ventures, sociale onderneming en groepsdeta)**
- 6. Hebben een ondernemende houding met hart voor de publieke zaak**
- 7. Organiseren fatsoenlijk, écht werk voor mensen die op beschut werk zijn aangewezen**
- 8. Zien uitkeringen en handhaving als ondersteunend (op weg) naar werk**

